

2. klasse på Framnes skole 1945. Første rekke foran fra venstre: Aud Gunn Grønhovd, Gerd Johanne Dahl, Inger Lise Jacobsen, Solveig Synnøve Pedersen, Evelyn Sommer Pettersen, Lill Margareth Rønning, Anne-Gro Nicolaysen, Inger Synnøve Hansen. Andre rekke fra venstre: Jan Tore Johansen, Jan Borg Stensrud, Annie Johansen, Ann Mari Kjermli, Kari Gro Gunnerud Tollefsen, Gerd Evelyn Sundby, Lillian Brekke, Inga Helene Rove. Tredje rekke fra venstre: Knut W. Edvardsen, Gunnar Stenersen, Kjell O. Teien, Harald K. Jacobsen, Finn Hansen, Otto Bjørkum, Nils Bøien, Bjørn Gulbrandsen.

Barneminner fra april 1945

Våren 1945 gikk Aud Gunn og Gerd Johanne i 2. klasse på Framnes skole. Og i Sandefjord var det nettopp på Framnes de mest dramatiske hendelser fant sted de siste ukene av krigen. Aud Gunn Fevang, som den gang het Grønhovd, forteller følgende:

TEKST: HARALD FEVANG.
BILDER: GERD JOHANNE PETERSENS ALBUM

1944 hadde vi besøk hjemme av en mann som var sjef på Vera og het Felix Gunszt. Etter det store flyangrepet på Framnes i desember dette året, falt et engelsk Halifax-fly ned på Vera og eksploderte, og jeg husker hvor uhyggelig jeg syntes det var at denne mannen bare ble helt borte i den veldige eksplosjonen. Han ble aldri funnet. Seinere på våren fikk huset til en av jentene i klassen en fulltreffer av en bombe som var ment mot en av båtene på havna. Lufttrykket blåste bort et av nabohusene og en stor stein kom fykende inn kjøkkenvinduet til en klassevenninne mens de satt og spiste middag. Merkelig at ingen mistet livet den gang! Spør om vi var redde i klassen vår.

Hjemme hos oss hadde vi alltid varme klær hengende i gangen som vi måtte ta på oss når flyalarmen gikk for da måtte vi søke tilflukt i kjelleren. I garasjen sto bilen vår uten hjul. Dem hadde tyske soldater hentet. Dette gjorde sitt til at vi jentene i klassen kunne bruke bilen som lekestue, den kunne jo likevel ikke kjøres med!

Framnes skole ble også en tid okkupert av tyske soldater, og da fikk vår klasse bruke Breili skole om ettermiddagen i stedet. I klassen var det stor glede når det ble delt ut svenskepakkene. Da fikk vi en liten pappeke hver som gave fra Sverige

med sjeldne saker som såpe, sukker kaviar, sukkertøy og annet snadder. Men vi måtte også ha med skje på skolen av og til, for frøken Joberg porsjonerte regelmessig ut litt tran til alle sammen.

Det var de tyske båtene på havna som skulle bombes, men bombene traff Fjellvikbakken. Lysbomber gjorde natt til dag, og alt skjedde så fort at vi ikke rakk ned i kjelleren før det første smellet. Enda i dag husker jeg den veldige redselen inni meg, og den forferdelige lyden av fly, klirrende vinduer og splinter i husveggen. Men så ble mor og jeg evakuert til Andebu. Også der hadde vi mat og varme klær liggende ferdig i tilfelle vi måtte flykte raskt.

Endelig kom fredsdagen 8. mai. Det norske flagget ble heist, og på butikken sto den tidligere bortgjemte

radioen på disken så vi fikk de siste nyhetene. Om kvelden ba jeg «Fader Vår» med tillegget «Takk for freden» som aftenbønn.

Men flydyder og redsel fra våren 1945 kjente jeg i kroppen til langt ut i femtiåra, avslutter Aud Gunn Fevang.

Dette bildet viser Huvikveien 3 før det ble ødelagt av engeske bombefly i 1945. I hagen sitter eierne Christian og Charles Dahl med familie.

Dette viser huset etter bomberaidet mot Framnes 23. april 1945.

Saker og ting som setter minnene i sving

Nymalt kaffe

FOTO: OTTO AAGESEN

Husker du duften og lyden av nymalt kaffe? For noen tiår siden måtte du enten få kaffen malt på butikkens kvern, eller på hjemmets egen. Bildet viser to av de vanligste hjemmekvernene.

Tobakk i krig og fred

FOTO: OTTO AAGESEN

Gode og smakfulle minner fra en svunnen tid, vil mange av gutta si. Esken til venstre, merket «Min norskavlede sigarett», er nok krigsware. T.M. Nielsen & Sønns Mixture er ganske lokal, den ble jo produsert i Larvik.

Strikk og stropp

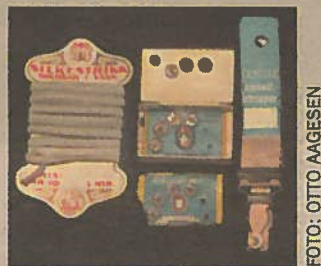

FOTO: OTTO AAGESEN

Man skulle som kjent ha god moral for å selge strikk i metervis. Dilemmaet opphørte da buksestrikken kom ferdig oppmått. Når skjedde det, tro? Noen kvinnelige lesere husker vel også når de sluttet å bruke korsettstropper.

Bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senter Info-gruppe består av redigerer Harald Fevang (bildet) og medarbeiderne Roar Tollnes, Kirsten Wang Henriksen, Otto Ågesen, Lisbeth Akerholt, Roger Davidsen, Steinar Hvitstein, Bendte Kvarenes, Dag Østby Pedersen, Tore Sandberg, Bjørn Hoelseth, Sven Erik Lund og Rolf Vidar Markmanrud. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 - sv-er-lu@online.no

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkestad gård

MINNER
FRÅ NÆR
FORTID